Abonamentul
Pentru monarchie:
Pe an 12 cor., 1/2 an 6 cor., 1/4 an 3 cor.
Pentru străinătate:
Pe 1 an 18 frcs., 1/2 an 9 frcs., 1/4 an 4 frcs. 50 cm.
Foea apare in fie care Sâmbătă.

Unirea

Fóe bisericéscă-politică.

Inserţiuni
Un şir garmond: o dată 14 fil., a doua óră 12 fil., a treia óră 10 fil.
Tot ce privesce foea, să se adreseze la »Redacţiunea şi Administraţiunea Unirii« in Blaş.

Anul X. Blaş 21 Iulie 1900. Numěrul 29.

Teatru român.

(Al.) Adunarea, ce se va ţiné mâne în Abrud e de o importanţă netăgăduită.

De o vreme în cóce atât adunările generale ale „Asociaţiunii“, cât şi cele ale „societăţii pentru crearea unuĭ fond de teatru român“ sînt din ce în ce maĭ cercetate.

Public distins alégă din tóte părţile, gazete umplu colóne întregĭ cu descrierea festivităţilor şi a sĕrbărilor aranjate din acest prilej.

La tot casul numaĭ bucura ne putem, când facem constatarea acésta. Bucurie sinceră ne stăpânesce, când pe orisontul atât de întunecat al nemuluĭ nostru vedem licărind câte o rază de lumină şi de bucurie . . .

Şi la licărire acesteĭ mângăitóre luminĭ uĭtăm pe o clipă tot ce am suferit şi suferim, şi gânduĭ ni-se perde în un viitor fericit — maĭ fericit ca trecutul, maĭ fericit ca presentul. . .

Când zi de zi tot maĭ strîmtă e zarea vieţiĭ nóstre naţionale; când cele maĭ inofensive mişcărĭ ale nóstre sînt privite cu ochĭ de Argus şi sugrumate încă în germine; când rînd pe rînd ni-se închid cărările — avem încă mângăierea, dulcea mângăiere a *mişcărilor culturale,* carĭ ne sînt permise şi nóuě din mila stăpânirii.

De aceea îndoită este dragostea cu care alérgă Românimea la ast fel de adunărĭ, îndoit este interesul, cu care ceĭ ce nu participă, cetesc cele petrecute acolo.

Din depărtate colţurĭ de ţară se întîlnesc în un singur loc acelea-şĭ aspiraţiunĭ, aceleaşĭ bucuriĭ, aceleaşĭ durerĭ, şi frate cu frate se înţelege şi frate cu frate se strînge la sin. . .

Micile daraverĭ şi susceptibilităţĭ rĕmân uĭtate şi toţĭ cuprinşĭ de mĕreţia *ideeĭ,* pentru care se luptă, uĭtăm pe o clipă, că sîntem atât de obicĭnuiţĭ a face scisiunĭ pe terenul social şi politic . . .

Uĭtăm pe o clipă totul — tóte scisiunile caracteristice unuĭ popor începĕtor — şi înaintea nóstră planéză în tótă mĕreţia sa idealul: cultura poporuluĭ român.

Pentru ce în viéţa socială sîntem divisaţĭ atât de mult, pentru ce politicesce sîntem maĭ mult divisaţĭ? Pentru ce nu observăm desastrul, ce fatal urméză din aceste divisărĭ interne?

În viéţa de tóte zilele nu ne dăm sémă, dar zilele de sĕrbătorĭ — cum e şi ziua de mâne — ne aduc a minte de tóte aceste. În faţa mĕreţuluĭ ideal al *culturiĭ* poporuluĭ român, vedem şi înţelegem maĭ bine ca orĭ când, cât de mult ar trebui să lucrăm şi cât de puţin ar trebui să ne hărţuim şi să ne certăm de aci în colo.

Ţinta măréţă a culturiĭ ne zace tuturor la inimă, de ce dar realisarea eĭ întârzie atâta?

„Societatea pentru crearea unuĭ fond de teatru român“ are rol de frunte în apropiatul viitor al culturiĭ nóstre naţionale.

Am vĕdut adunările eĭ generale din aniĭ trecuţĭ şi credem, că adunarea din Abrud ne va lăsa aceea-şĭ impresie de mângăiere şi mândrie; scim că fondul de care dispune societatea este considerabil — peste 100 de miĭ; am vĕdut câţĭ va numerĭ din „Biblioteca teatrală“ şi înţelegem, că *începutul* s'a făcut deja.

Urméză ca societatea să fie sprijinită din ce în ce maĭ călduros, pentru ca acest început, să devină o activitate rodnică, binecuvântată în ogorul părăginit al culturiĭ nóstre naţionale.

Teatru este şi el o şcólă. O şcólă în care adevĕrul se propune în haĭna frumosuluĭ, care nobilitéză, îndréptă, şi distrage.

Ne avem şi noĭ durerile nóstre, ne avem aspiraţiunile, bucuriile, greşelile, speranţele nóstre.

Ne lipsesc numaĭ scriitorĭ, ne lipsesce teatru, unde aceste să le vedem ca întrupate, să ne emoţionăm de bucuriĭ, să rîdem de greşelĭ, şi să plângem alăturea cu eroul sdrobit, căcĭ a nóstră este durerea luĭ . . .

E vremea să înţelegem o dată, că teatrele străine — orĭ cât de perfecte de alt cum — nu ne pot satisface pe deplin, căcĭ nu pentru *noĭ* sînt ridicate, cĭ pentru lumea mare. Şi lumea mare, orĭ cât de cultă ar fi, nu ne înţelege

Feuilleton.

De pe ţara Haţĕgului.

Iată-mĕ pe cele maĭ frumóse şi maĭ romantice ţinuturĭ ale patrieĭ nóstre pe ţara Haţĕguluĭ în satul Grădişte reşedinţa de odinióră a gloriosşilor nostri străbunĭ.

Binecuvîntaţĭ şi prea mărite să fiţĭ voĭ urme sfinte a marilor mireĭ străbunĭ din grandiosul şi superbul nostru trecut, de către o înfocată strănepótă a vóstră, ce în mândria eĭ de romăncă vine cu pietate să sărute ţĕrîna paşilor vostri!

Mĕ întrebaţĭ cum am ajuns pe aicĭ?

Profitând de binevoitórea învitare a Dluĭ protopop al Grădiştei, cum şi a ficeĭ Dsale Lucreţia, am plecat cu fetiţa Aurelia, eleva Internatuluĭ de fetiţe zicĕnd un lung şi dureros adio Blaşuluĭ. Şi am pornit în larga lume cu inimile pline de jalea unor desmoşteniţĭ, pe carĭ nu-ĭ regretă nimenea.

Pe tren făcurăm gură cu conductorul ca nişte cive, ce-şĭ respectă dreptурile pentru îndesuiala, în care ne vîrîse şi apoĭ satisfăcute de învingere moţăirăm câte va ceasurĭ odichnite într'un cupeŭ comod. Dar trenul trebue şchimbat la Teiuş şi Piski. Ce incomod! Pachetele nóstre sînt multe şi mĕrunte. Dar las că va trece. Punem vot, că altă dată, când vom călători nu maĭ luăm calabalic cu noĭ.

În fine scăpăm de tren. Iată-ne în trăsură. Ce admirabil să deschide valea Haţĕguluĭ cu frumoşiĭ eĭ munţĭ acoperiţĭ cu pădurĭ de brad! Şi par'că audiam cum Retezatul declaméză cu hotărîre maiestósă:

Să spună Retezatul acel asil de pace
De-a fost românul trândav în vemurĭ de răsboiŭ.

Acasă ne aştéptă dómna protopopésă cu un prânz gustos, după care mergem se visităm minunăţiile satuluĭ.

Întâiŭ la Amfiteatru, dar aci nu se da nicĭ o representaţie, totul e în ruină, se vĕd numaĭ urmele logelor şi arena de luptă. Domnul Tocilescu şi ceĭ alalţĭ savanţĭ, cred, că se vor pricepe maĭ bine la archeologie de cât noĭ şi le vor studia maĭ cu pricepere, Ne mulţămirăm numaĭ cu a-le încunjura în lung şi lat, dar cu precauţiune mare, căcĭ forte uşor îţĭ poţĭ frânge gâtul în cele vre o 50 de gropĭ pătrate, rombice şi paralelograme.

De icĭ mergem la scăldătorĭ, dar şi acestea s'aŭ ruinat şi apa a sĕcat; nu se maĭ póte nimic distinge. Acum la mosaic. Acesta îmĭ place maĭ bine. E un loc de un metru pătrat acoperit de o colibă. Să vede a fi fost padimentul vre unuĭ salon împărătesc. Acum e proprietatea uneĭ ţĕrance, fiind în curtea eĭ. Întrăm în colibă îl spălăm şi îl ştergem curat. Sînt figurĭ simetrice din pietricele mĕrunte albe şi albastre. Luăm dóuĕ de suvenire, una albă şi una albastră, ba dóuĕ albastre, că-mĭ place colórea.

Apoĭ mergem la o familie se vedem un vultur aflat de curĕnd. E lucrat forte fin, pagubă înse că-ĭ lipsesce ciocul şi un picior. La altă familie e de admirat un corp de femee de o gingăşie fără păreche, asemenea îĭ lipseşte capul. Maĭ bine păstraţĭ sînt leiĭ de la casele parochialĭ. Dar uĭtă, că şi eŭ sînt plină de noroc. În timpul de când petrec aicĭ s'a aflat o tablă de granit, în care sînt sculptaţĭ treĭ zĕĭ, mi se pare Mars,

lipsele și aspirațiile cum *noi* ni le înțelegem.

E vremea să înțelegem, că teatrele străine, în care credința și morala sînt adese luate în batjocură nu sînt pentru noi, când noi avem lipsă ardetóre de entusiasm și de credință.

E vremea să înțelegem, că teatru e o cerință, ce se impune ori cărui nem cu aspirații de viitor.

În préjma adunării din Abrud, salutăm cu tótă căldura pe cei adunați sub flamura Thaliei române, dorind ca acésta reuniune culturală — acest nou tovarăș de luptă — să între cât mai curênd in brézdă.

Putere și isbêndândă îi dorim, în marea și dificila operă a culturii naționale!

Colecta pentru monumentul luĭ Iancu. După cum anunță „Keleti Értesitő“ comitetul de colectare s'a adresat ministrului de interne să-i restitue banii confiscați spre a-i puté retrimite fie cărui contribuitor. Cererea acésta înse n'a fost ascultată. Ministrul a rĕspuns, că nu póte restitui banii, de vreme ce cercetarea contra membrilor comitetului încă de aci înainte se va dispune.

Nu pricepem ce rost aŭ trăgănările acestea, atâta se pare sigur, că guvernul însuși nu scie ce se mai facă în acéstă afacere, ci tot încurcă cu ordinațiunile.

Propaganda catolică. Ca un fel de rĕspuns la corespundința publicată de noi în doi numeri de mai înainte, aflăm în „Apărarea națională“ următorul articol, pe care îl reproducem deși nu sîntem de acord întru tóte cu cele cuprinse în el. Nu facem de astă dată nici un comentar, cetitorii noștri nepreocupați vor afla conclusiunea cea corectă.

„Sînt unii din amicii noștri, cari ne observă, că lupta nóstră contra propagandei catolice, are inconvenientul de a jigni sentimentele fraților noștri români din Ungaria, cari sînt uniți cu religia catolică. Credem că aceia cari ne aduc acéstă învinuire, se înșeală.

„Noi n'am considerat nici o dată pe românii uniți, pe greco-catolicii, ca catolici adevĕrați, ci i-am credut și îi credem ca ortodoxi, cu tótă mica deosebire de dogme, cari există între ei, cari aŭ admis dóuĕ trei amĕnunte de dogme catolice, și noi, cari n'am admis nici una.

„Când acest ziar a început campania sa contra propagandei catolice în România, am arătat încă de la început, că nu deosebirea mică de dogme, adecă de unele amănunte de forme, fac deosebirea mare dintre bisericile ortodoxă și cea catolică, și că nu acéstă deosebire de dogme ne face să combatem propaganda catolică la noi în țară. Am spus că între biserica catolică și bisericile ortodoxe, este acéstă deosebire mare, că bisericile ortodoxe sînt biserici naționale, și că biserica catolică este o biserică cosmopolită, cu pretenție de a fi universală, și că clerul bisericei catolice este o armată în mâna Papei de la Roma și ese din cadrele națiunilor printre cari traeşte. În altă ordine de idei, am stabilit o altă deosebire între bisericile ortodoxă româna și cea catolică, și care este: spiritul de toleranță, blândețea celei ortodoxe, și intoleranța spăimîntătóre și crudimea celei catolice, care a însîngerat paginile istoriei și a turburat conștiința omenéscă. Bisericile ortodoxe și biserica românéscă n'aŭ în trecutul lor nici inchisițiunea, nici rugii aprinși pe piețele orașelor, nici torturile infame, nici masacrurile celebre ale istoriei popórelor catolice, nici răsbóele religióse. Ea n'a persecutat libera gândire și n'are pe conștiință nici rugul marelui gânditor Bruno, nici rugul inspiratei fecióre de la Orleans.

„Românésca și toleranta biserică românéscă a plâns cu vremile de jale ale românilor și conducĕtorii sĕi aŭ fost tot de una apărătorii naționalității române și ai suferințelor săracului. Mănăstirile nóstre aŭ fost adevĕrate centre de cultură românéscă și asile pentru toți cei nenorociți.

„Aceste deosebiri, între biserica catolică și biserica ortodoxă, le-a păstrat biserica greco-catolică a românilor uniți, și, cu tóte că legată de scaunul de la Roma și sub disciplina Papei, clerul sĕŭ a rĕmas românesc și concepția acestei biserici a rĕmas națională. Și sîntem siguri că conducĕtorii bisericei române unite ar fi tot așa de aprigi luptători contra unei propagande curat catolice, cum ar fi și clerul bisericei ortodoxe din Ungaria și cum sîntem și noi, organ al apĕrării naționale și al bisericii nóstre naționale.

„Între românii ortodoxi și românii greco-catolici, este deplină unitate de sentimente și de credință. Amêndóuĕ bisericile nóstre sînt naționale și în amêndóuĕ rĕsună în cântări și rugăciuni limba românéscă.

„Când combatem catolicismul și propaganda lui, nu atingem deci credințele fraților noștri greco-catolici de peste munți, ci apărăm tocmai unitatea și caracterul particular și național al tuturor bisericilor românești.

„Ceeea ce a făcut tăria poporului nostru în genere și a României actuale în particular, a fost deplina unitate între conștiința națională și conștiința religiósă. Acéstă unitate noi nu voim s'o perdem, căci ar fi să perdem cea mai esențială condiție de tărie și de trai a românilor; căci conștiința nóstră religiósă, împărțită și tulburată, ar tulbura și conștiința nóstră națională, ar sgudui ființa nóstră etnică.

„Iacă de ce voim a rĕmâne toți fiii patriei, de la Dorohoi la Mehedinți și de la Carpați la Dunăre, creștini ortodoxi, așa cum

---

Diana și Jupiter. Și acésta înse ruptă de pe la mijloc.

În sat nu mai avem nimic de vĕdut.

Acum o luăm pe munți.

Sus la Groșianu!

Sîntem o societate veselă. Plecarăm des de diminéță, cu purcel fript, cu pui și alte bunătăți în traistă. Sus tot mai sus. Sórele începe a se aprinde. E un adevĕrat supliciu pe Copos în sus, unde nu e nici o tufă. Mi-am adus aminte de o „Călătorie din Tanger la munții Udras.“ Étă o baltă. Ce să ne facem de căldură? Cum să bem Dumnezeule din nomol! Haid să ne înmuiem batistele cu nomol. Sîntem curat arabi. Rîdem unul pe cheltuiala celui alalt. Dar uită, că unul nu voeşte să se facă negru. La el copii. Și l'am spoit, ca să fim cu toții egali. Dar din ce suim ne apropiem de vegetațiune. Să încep admirabile păduri de brad de un verde apróре negru. Un balsam dătător de viață. Étă un isvor, împĕratul tuturor isvórĕlor. Ne spălăm sub umbra unor nuci seculari la marginea drumului. Mie mi se pregătește o cunună de lauri dintr'o ramură tinĕră de nuc și mi să pune cu solemnitate pe cap. Cum mĕ mai umflu în pene, Dómne!

Sus copii! Nu vĕ dați. Mai avem ca un ceas până în vîrful Groșianului! Cândilă mai zi din fluer a bradului încetinat. Zi ce-ți place. Și el ne horește:

Io 'ntr'un sat, badea într'un sat:
Ce mai dor împrăștiat.

A trecut de mult de amedi și noi sîntem tot pe drum. Ne facem buchete splendide de flori de munte de un miros hrănitor de inimi. Eŭ admir niște floricele crem cu petale fragede, aŭ miros dulce, cum n'am mai simțit în viața mea.

Dar cerul să întunecă. Acum e negru ca pămîntul. Începe un vînt. Întâiŭ ne rĕcorește și noi zicem, că e un cavaler, ce ne adie cu evantaiul, dar nu mai slăbește în zădar îi zicem „merci“, să insbucnește de tot, începe a scóte bradii din rădăcină. Dumnezeule nu ne lăsa! Plóuă, parcă varsă cu ciubĕrul. Tunete și fulgere. Începem a plânge. N'avem nici un adăpost.

— Ce trĕmuri așa dșóră Ileană? Ce fricósă ești! Dacă vĕ prăpădim, ne prăpădim cu toții!

— Dar eŭ vreaŭ să träesc!

Eŭ, atât de pesimistă, eŭ, ce n'am avut nici atâtea clipe fericite în viață câte degete am la o mână, mĕ acăț de cliómbele de brad și mĕ rog lui Dumnezeŭ să-mi lase să träesc. Nu mai credeți pesimiștitor, ce zic, că nu li-e dragă viața!

La stână copii! E colo după deal. Întrăm în coliba bacilor și ne uscăm. Mâncăm caș și urdă și bem lapte próspet de óie.

— Dșóra asta de unde-i? Întreabă un baci.

— Din Roma mică, rĕspunde un domn.

— De parte-i de Roma mare, întreabă bietul om în naivitatea sa.

— Ca de ici Hațegul, îi rĕspunde același domn glumeț.

— Îi ceva mai de parte, zic eŭ.

— Așa-i că ai fost și în Roma mare, mĕ întreabă bunul om.

— N'am fost, dar mĕ duc în Septembre, dacă ajută Dumnezeŭ.

Zăpada e grósă pe munți. Ne facem bulgări și ne batem ca în dricul iernii.

Pe la 5 ceasuri plecăm spre casă și abia ajungem la 11 nóptea. Un drum de 12 ceasuri pe jos în colo și în cóce. Nici nu știusem, că sînt așa de voinică, să-l pot face cu așa ușurință.

Alaltăieri am fost la cetatea Colții. Tot noi cei vechi plus cu unul noŭ. Trecurăm printr'un câmp de fragi. Întâiŭ intrarăm în vechea mănăstire. Aici ți se împlinește ori ce dorință, la care ții. Toți aŭ câte o dorință și și-o rostesc cu evlavie în gând. Ce bine, că am și eŭ o dorință. Să mĕ credeți, că până acum n'am dorit nimic, de frică că mi se va împlini ce așı fi dorit și mie nu mi să părea nimic pe lume demn a dori. Eŭ am fost cea mai fericită ființă pe lume și nime nu știa nimic. Căci să mĕ înțelegeți, dacă am dorit, ceva a fost pentru alții și nimic pentru mine. Astăzi am și eŭ o dorință și încă fierbinte, îmi pare rĕŭ, că n'am termometru să constat câte graduri mai lipsesc până la punctul fierberii, și mi-o esprim cu pietate timidă, dar să vĕ spun drept nici acésta nu-i pentru mine, înse din

aŭ fost strămoşii noştri şi vechiĭ fundatorĭ aĭ ţăriĭ nóstre, străluciţiĭ şi mariĭ Basarabĭ.

„Ĭacă de ce vom combate cu hotărîre orĭ ce încercare de propagandă catolică la noĭ şi între noĭ.“

Ĭubileul gimnasiuluĭ de la Braşov. — Sĕptĕmâna trecută s'a serbat la Braşov ĭubileul de 50 anĭ a gimnasiuluĭ român ortodox de acolo. De şi serbările acestea eraŭ ţinute să fie maĭ mult serbătorĭ şcolare, totuşĭ românimea de pretutindenea a luat parte la ele, spre a dovedi bunul nume, cel aŭ aceste şcolĭ înaintea tuturor Românilor şi însemnătatea cea mare culturală, pe care aceste institute aŭ avut tot de una în viaţa nóstră.

Regretăm, că spaţul nu ne permite să facem o maĭ lungă dare de samă despre festivităţile de la Braşov, ne mărginim deci a reproduce următorul raport din nrl 146 al „Gazeteĭ“.

„N'aŭ fost zădarnice pregătirile marĭ, ce le-a făcut corpul profesoral de la gimnasiul român gr. or. din Braşov pentru serbarea ĭubileuluĭ de 50 de anĭ a gimnasiuluĭ nostru, căcĭ succesul serbărilor a întrecut tóte aşteptările.

Întâia plăcută surprisă, ce i s'a făcut în decursul serbăriĭ publiculuĭ, a fost interesanta esposiţiă şcolară din edificiul gimnasiuluĭ. Patru sale eraŭ pline de diferitele obiecte ale colecţiunilor preţióse scientifice, ce le posede gimnasiul din domeniul mineralogieĭ, ornitologieĭ, botaniceĭ etc. şi o colecţiune de tablourĭ şi desemnurĭ ale şcolarilor.

Mercurĭ a fost ziua parastasuluĭ pentru întemeiătoriĭ şi binefăcătoriĭ rĕposaţĭ aĭ şcolilor. Toţĭ şcolariĭ se presentară în biserica Sluĭ Niculae cu buchete şi cununĭ de florĭ în mână şi după ce se oficiă un parastas festiv şi se rosti un discurs festiv din partea dluĭ profesor Dr. Ĭos. Blaga, tineriĭ se împărţiră în treĭ grupurĭ sub conducerea profesorilor lor şi plecară în cele treĭ cimitere române: de la biserica Sluĭ Nicolae, din Braşov-cetate şi de pe Tocile, unde la mormintele binefăcĕtorilor se făcu amintirea lor şi se depuseră cununĭ pe fie care mormînt.

Sara a fost mare conduct de torţe şi lampióne. Un conduct de 200 studenţĭ cu torţe şi alţĭ 200 cu lampióne traversă în frunte cu musica orăşĕnéscă din Prund şi veni înaintea gimnasiuluĭ strălucit luminat şi împodobit cu verdéţă. Aicĭ vorbi un student, în numele tinerimeĭ, căruia îĭ rĕspunse dl director Oniţiu dând frumóse poveţe şcolarilor. Manifestaţia se încheiă printr'o cântare a coruluĭ şcolarilor dirigeat de prof. de musică G. Dima.

În ziua de Sf. Petru şi Pavel s'a ţinut un pompos serviciŭ divin în biserica Sf. Nicolae, după care a urmat festivitatea ĭubilară în sala cea împodobită a gimnasiuluĭ român. Discursurile şi cântările audite acĭ aŭ mişcat tóte inimele.

Maĭ întâiŭ a vorbit preşedintele Eforieĭ şcolare, dl protopop Vas. Voina, care arătând însemnătatea zileĭ a deschis festivitatea. În dată după acésta a urmat o cântare festivă a coruluĭ şcolarilor, pe carĭ îţĭ era drag să-ĭ veḑĭ stând pe un podiu înalt în fruntea saleĭ, la spatele lor era aşeḑată orchestra. La un semn dat de dirigentul, dl G. Dima, corul a intonat o frumósă cantată a nume compusă în onórea zileĭ de dl Dima. Corul a interpretat în lucrarea dluĭ Dima în mod înălţător tóte gândirile şi simţirile depuse în textul cantateĭ, scris de dl prof. A. Bârseanu.“

Încetând corul, dl director gimn. rosti discurs un ocasional, care a fost ascultat şi a fost repeţit întrerupt de aplausele publiculuĭ. În fine a vorbit archimandritul, Dl Dr. Il. Puşcariŭ, ca representat al Mitropolituluĭ.

„O rugăciune a coruluĭ a încheiat fastivitatea, a căreia amintire va rĕmânĕ păstrată mult timp în inimile nóstre.

În a fară de festivităţile şcolare, s'a maĭ arangiat, în legătură cu ele, o veselă masă comună la casa de tir de sub „Têmpa“, ér sara un concert al Reuniuneĭ române de gimnastică şi de cântărĭ.“

realisarea eĭ ar resulta ceva, ce m'ar ferici şi încânta fórte mult.

Ne urcarăm apoĭ pe cetatea, despre care circulă atâtea legende frumóse. Astă dată nu-mĭ permite timpul şi nicĭ spaţul a vi le povesti.

Sînt nişte ruine splendide. Se vede a fi fost o fortăréţă de prima forţă. Muriĭ porţiĭ sînt tarĭ şi să ţin încă bine. Priveliştea din vîrful eĭ e înse de o frumseţă uimitóre. Munţiĭ sînt aşa de deşĭ şi atât de frumoşĭ arangiaţĭ în cât privindu-le piscurile apropiate de cer, nu poţĭ să nu-ţĭ deschiḑĭ inima spre Dumnezeŭ şi să-ĭ mulţămeştĭ, că a creat atâtea frumseţĭ şi te face părtaşe de a le vedé şi a te desfăta de ele.

Mâne mergem la Densuş, să admirăm o biserică de pe timpul Romanilor.

La revedere!

Ileana.

Revistă politică.

Afacerĭ interne. Apropiându-se nóuele alegerĭ parlamentarĭ presa magiară se ocupa viŭ cu atitudinea Românilor. Ea că de comun face distingere între elementele moderate şi ultraiste. Cu ceste din urmă, representate prin presă şi fiscalĭ, politiciĭ magiarĭ nu staŭ de vorbă. Cu moderaţiĭ românĭ înse, dacă e a se da creḑĕmînt preseĭ, guvernul ar încheia bucuros pact, lăsând ca în cercurile românescĭ înse-şĭ alegătoriĭ să-şĭ pună candidaţĭ oficioşĭ la alegerile dietale. Ceĭ aleşĭ, se înţelege de la sine, ar intra în partidul guvernamental, încheiând pact cu guvernul, cum aŭ încheiat la timpul sĕŭ Saşiĭ cu Bánffy. Noĭ credem, că până când ceĭ de la putere nu-şĭ vor schimba sistemul de a tracta cu naţionalităţile nemagiare, pace adevĕrat între Românĭ şi guvern nu póte fi.

Austria. Dóuĕ marĭ cestiunĭ preocupă opiniunea publică şi pe politicianiĭ autriacĭ: cestiunea dreptuluĭ, ce aŭ limbile în provinţele cu poporaţiune mixtă şi cestiunea instrucţiunea poporale. În cea dintâiŭ naţionalităţile negermâne şi în special Ceiĭ pretind şi vor se forţeze respectarea drepturilor cuvenite limbeĭ lor, în a dóua poporaţiunea creştină amărită de fructele instrucţiuneĭ în spirit liberal, poftésce să se aducă din nou şcolile elementare sub ocrotirea şi dispunerea bisericiĭ. După ce parlamentul şi dietele provincialĭ de anĭ de zile se sbat în zădar spre a deslega amintitele cestiunĭ, Monarchul a chemat la Ischl pe ministrul president şi de interne Kőrber şi pe cel de cuite şi instrucţiunea publică Hartl spre a afla vre un espedient potrivit de a pune capet turburărilor din Austria. Din cele precedenţĭ judecând abia se crede, că va fi fost dl Kőrber maĭ fericit la Ischl de cât antecesoriĭ sĕĭ în ce privesce restabilirea păciĭ interne a Austrieĭ.

Franţa. Ziua de 14 Ĭuliŭ şi anul acesta s'a serbat cu pompă. Presidentul republiceĭ Loubet după ameḑĭ s'a dus la revista de la Longchamps. Mulţimea l-a aclamat, un individ înse a strigat, mórte luĭ Loubet. Alt cum naţionaliştiĭ sînt cătrăniţĭ şi asupra luĭ Loubet pentru că şi-a dat consensul, ca guvernul se delăture din statul maioral armateĭ maĭ mulţĭ ofiţerĭ distinşĭ, spre a ocupa locul lor cu creature filosemitice.

România. Fusionarea partiduluĭ junimist cu partidul conservator se póte considera ca fapt îndeplinit. În urma fusionăriĭ actualul minister conservator s'a retras, spre a da loc altuia, în care se fie representaţĭ şi junimiştiĭ. Noul minister conservator probabil va fi presidat de dl Petru Carp; dl Gh. Gr. Cantacuzino nu va maĭ primi portofoliŭ, ci va rĕmânĕ numaĭ şef recunoscut de toţĭ al partiduluĭ conservator. Se crede că venind dl Carp la cârmă prin personalitatea sa şi legăturile, ce le are în străinătate, va ridica creditul ţĕriĭ şi o va scóte din crisa economică şi finanţală, în care se află.

Evreiĭ ne maĭ putĕnd trăi în ţară, o părăsesc cu sutele, calumniindu-o în presa lor din străinătate.

Transvaal. În timpul din urmă se pare, că din noŭ le suride Burilor norocul. Pe cum se raporteză din Pretoria, eĭ aŭ raportat asupra armateĭ anglesă o strălucită invingere la Nitrals, o posiţie strategică favorabilă, situată cam 18 mile de la Pretoria, lângă punctul unde calea străbate fluviul Crocodil. Din acest punct armata anglesă după luptă de o zi a fost alungată cu perderĭ cam de 100 morţĭ şi maĭ mulţĭ rănițĭ. E de observat, că ocuparea posiţieĭ Nitrals de cătră Burĭ taie comunicaţia dintre lordul Roberts şi generalul Baden Powell, care se află în districtul Rustenburg. Se susţine, că lordul Roberts ar fi de maĭ multă vreme morbos, şi între dînsul şi lordul Kitschener ar domni neînţelegerĭ. Buriĭ îngreuneză comunicaţia anglesilor tăiend firele telegrafice şi stricând drumurile.

China. Scirile, ce vin din estremul Orient sînt tot maĭ triste. Nu maĭ încape îndoéla, că ambasadoriĭ şi toţĭ europeniĭ din Peking aŭ fost fost măcelăriţĭ, probabil în 30 Ĭuniŭ orĭ 1 Ĭuliŭ; asemenea aŭ fost ucişĭ maĭ multe miĭ de chinezĭ

încreştinaţi. Revoluţiunea îea dimensiune mai marî pe zi ce merge. Se anunţă, că treî guvernatorî chinezî s'aû declarat pentru prinţul Tuan şi în contra străinilor. Spre a împedeca comunicaţia trupelor rusescî cu Rusia, Chinezii strică telegraful şi căile ferate. În China e mare înverşunare contra Ruşilor, se susţine, că China a declarat răsboiû formal Rusieî. Ruşiî aû fost provocaţi se părăsescă provinţa Mandgiuria şi alte provinţe chineze, ba o cétă de Chinezî aû năvălit în Siberia ruséscă şi aû atacat oraşul rusesc Blagovescesc.

Maî multe miî de Boxerî înaintéză spre portul anglez Wei-hai-wei. Asaltul făcut de Chinezî asupra Tien-Tsin-uluî din noû a fost respins de către trupele aliate la 10 Iul., nu e înse sperare, ca aliaţiî se pótă resista timp îndelungat Boxerilor fanatisaţi, cu atât maî vîrtos nu, că între aliaţi s'a început rivilatile, că óre care se aibă comanda supremă. Dintre aliaţi până acum maî marî perderî aû avut Ruşiî şi Iaponeziî.

Corespondinţe.

Anul îubilar.

Am anunţiat la timpul seû pregătirile, ce le-aû făcut bravul cler şi inteliginţa din jurul Băiî marî pentru démna serbare a anuluî îubilar, dară, pe cum să vede din corespondenţa, ce urméză maî jos, aceste serbări, destinate spre a deştepta şi nutri în poporul creştin sentimente religióse, al întări în credinţă şi alipire către sânta biserica şi prin acésta a-l face nu numaî maî plăcut înaintea lu Dumnezeû, ci tot o dată şi maî consciu de detorinţile sale faţă cu deaprópele şi chiar faţă cu statul, aû fost inpedecată cu forţa brută. Anume la a cuî ordin a păşit la mijloc gendermeria, ca se impedece adunarea credincioşilor în Şişeşcî pe ziua de Sân-Petru, nu ni se spune; s'a întâmplat acésta de sigur la ordin maî înalt. La atare ordin ne puteam astepta maî ales acum, când liberalismul dominant la noî despreţuesce tot ce e creştinesc şi desconsidera instituţiunile bisericeşcî, când chiar nicî sânta cruce de pe sacra corónă a Sfîntuluî Ştefan nu e cruţată, ci frîntă şi aruncată. Denunţăm lumiî culte împedecarea brutală a serbărilor religióse plănuite la Şişeşcî, protestăm în contra opririî lor şi nu ne îndoim, că iniţiatoriî serbărilor vor fi arătat faptul guvernuluî lor diecesan, ca acesta cu auctoritatea sa să intrevină spre a se respecta dreptul bisericiî de a aranja serbărî religióse. Lăsăm se urmeze corespondinţa:

Şişeşcî 16 Iuliû 1900.

Onorată Redacţiune!

A-ŢÎ fost aşa de binevoitorî şi gentilî de a petrece cu atenţiune seriósă mişcarea intensivă religiósă din aceasta provinţie frumósă, ce s'aû manifestat în causa serbăriî, pe cât să póte, după modestele nóstre puterî, maî vrednică, a acestuî an de treî orî însemnat, preste alţî anî ce decurg în viaţă omenimiî. Anume Ven. Nostru episcopat, în epistola Pastorală din Blaş 1—18 Ian. 1900, Nr. 470 metrop., pe lângă aceea că la pag. 7, ne pune în prospectiva o pastorală comună, „Când vi să va comunica, cum am hotărît Noi, Archiereiî vostri, să serbăm amintirea actuluî celuî mare al S. Unirî săvêrşite înainte cu douĕ sute de anî," la pag. 8 ne esortéză: „Afară de acésta fie care parochie să facă şi alte lucrurî bune şi salutare întru amintirea mareluî eveniment a S. Unirî, şi în privinţa aceasta consultându-se fraţiî parochî cu îubtţiî nostri credincioşî vor afla, după impregurările locale, ca ce este maî potrivit să se facă nu numaî întru amintirea sf. Unirî, ci de o dată şi pentru prosperarea S. bisericî şi a instituţiunilor sale culturale din respectivele comune."

Îndemnaţî şi incuregaţî de aceste cuvinte şi sfaturî părinţescî, era natural că parochul şi credincioşiî din Şişeşcî şi filiale chiar „După impregiurările locale" avênd în mijlocul lor măreaţa biserică parochială, votivă pentru S. Unire a tuturor Românilor, să cugete şi să plănuiască „Lucrurî bune şi salutare întru amintirea mareluî eveniment a S. Unirî," pe cum acele lucrurî bune şi salutare ş-aû aflat espresiune în programul publicat. Şi era lucru natural şi frumos chiar din puterea împregiurărilor locale că serbările aceste îubilare să aibă un lustru special prin participarea cleruluî şi a credincioşilor din tot ţinutul acesta. Fapt este, că la sfinţirea unuî clopot saû a uneî crucî, să nicî nu amintesc de actul sfinţiriî uneî bisericî se adună cler şi popor dintr'un ţinut întreg, cu cât maî vîrtos trebue să aibă loc acésta participare întru amintirea mareluî eveniment a S. Unirî." aşa cler şi popor ne am coadunat la şedinţa festivă şi la serbările sociale, aranjate de reuniunea filială a învĕţătorilor din comitatul Satumare diecesa Orădană, întru amintirea S. Unirî, în comuna Pomî la 7 Maiu a. c.

După ce a-ţî binevoit a publica toţî paşiî făcuţî referitorî la serbările îubilare de la biserica din Şişeşcî sum convins că acuma Ve-ţî pofti cu tot dreptul, ca despre succesul lor să ve informez.

Succes strălucit! care măresce gloria acestuî popor într'adevĕr de martir, carele de şese anî nu póte serbători Hramul bisericiî sale; serbătórea S. S Apostolî Petru şi Pavel; serbarea Nasceriî Vergureî!!!

Estimp o nóuă glorie s'a adus, căcî şi acum a fost aflat vrednic a suferi batjocură pentru numele cel sfânt al Domnuluî!

Mulţime de gendarmî ca în aniî trecuţî aşa şi acuma aû asediat biserica şi comuna, tóte drumurile şi cărările ce duc *în sat, şi la biserică*, la comunele învecinate şi oraşele Baia-mare şi Baia-sprie.

Asediul a început cu patru zile înainte de ziua serbăriî, adecă din 8 Iuliu st. n. şi a durat până la 12 a. l. după ameazî.

Cincî zile aû tăcut clopotele, carî ar fi trĕbuit să vestéscă credincioşilor chemare la funcţiunile sacre; cincî zile porţile bisericiî, prin carî ar fi trĕbuit să între procesiunile evlaviόse, nu s'aû deschis!

Secuestrat a fost însuşî parochul, fiind opriţî şi impedecaţî chiar şi poporeni din filiale a veni la biserica lor proprie parochială şi la parochul lor.

În sat o tăcere ca într'un mormîntar!

Eacă On. Redac., cum am petrecut frumósele zile, destinate pentru serbarea amintiriî mareluî eveniment ducentenar al unirîî nóstre cu mama Roma!

Dumnezeû să mângâe pe acest popor martir, ale căruî suferinţe se pot asămăna cu suferinţele creştinilor din vécurile prime al creştinităţiî, cărora asemenea nu le era îertat a să ruga luî Dumnezeû în bisericî ci eraû constrînşî a se ascunde dinaintea violenţelor şi armelor puterî publice, duşmane. Fiindcă serbările proiectate eraû espresiunea dorinţiî generale a cleruluî şi a poporuluî credincios din acésta provincie, şi toţî cu dor ferbinte aşteptaû să pótă da espesiune solemnă simţemintelor religióse în aceste timpurî nefaste: cu nedescriptibilă durere şi indignaţiune să vede lipsit de dreptul sacru al libertăţiî cultuluî divin.

Corep.

Visitaţie canonică.

Din încredinţarea Escel. Sale Dluî Mitropolit, Rsm. canonic *Dr Vasile Hossu* a făcut visitaţie canonică în district. protop. al Giurgeuluî. Delegatul archiepiscopesc a fost însoţit de redactorul foiî nóstre.

Joî în 5 crt. sosind la gara din Székely-Udvarhely a fost întîmpinat de notarul tractual On. *Ales. D. Donescu,* paroch în Vasláb. La marginea tractuluî, sub munţiî Libanuluî, î-a ieşit întru întîmpinare MOn. *Elie Câmpean,* v.-protopop împreună cu curatoriî biseriî din Gyó-Szt.-Miklós.

Vinerî dim. s'a început visitaţia la oficiul parochial şi protopopesc din Szt. Miklós, după terminarea căruia, s'a pus piatra fundamentală la biserica gr. cat. Actul religios l-a îndeplinit delegatul în presenţa unuî numĕros public. Un act comemorativ a fost aşedat în piatra unghiulară. În dată după acésta a plecat la Tulgheş, unde a sosit în după améza aceleî zile, fiind salutat de veteranul octogenar *Mihaiû Dobrean,* paroch şi v.-prot. onorar.

Sâmbătă în 7 crt. delegatul a celebrat sfîntă liturgie în Bilbor, după care a făcut visitaţia. În aceea-şi zi după amézî a celebrat înseratul la Corbu. După înserat parochul *Ioan Dobrean,* salută cu multă căldură pe delegat, care e viû aclamat de mulţimea credincioşilor adunaţî. Adaug aci, că cu acest prilej credincioşiî *Dumitru Pacu* şi *Ilie Lombat,* aû dăruit steî bisericî câte un ornat sacru în preţ de 120 cor.

În ziua următóre delegatul archiepisc. a fost invitat să celebreze sta liturgie în biserica din Tulgheş. A asistat la acéstă liturgie v.-prot. Câmpean, preotul Dobrean din Corb, ér ca diacon A. C. Domşa. La sfârşitul sf. liturgiî Rsm. domn canonic Dr Vas. Hossu a ţinut o preafrumósă predică despre credinţă, şi apoi aû ieşit în procesiune la cripta familiî Dobrean, unde a cetit deslegările morţilor.

Din incidentul acesteî visite, credinciosul Ioan Bota cu soţia-sa Ana Ţepeş şi fica-sa Ioana, aû cumpĕrat un ornat sacru preoţesc pentru sta biserică din Tulgheş.

Tot în ziua aceea s'aû visitat comunele bisericescî: Telec, Valea-Jidanuluî, Bicaz şi Dămuc.

La intrarea în Telec, delegatuluî i-s'aû făcut o primire din celea maî frumóse. Un banderiû din vre o 50 călăreţî, în frunte cu dl comerciant George Grecu, o mulţime de trăsurî şi numĕros popor a întîmpinat pe cel ce venia în numele Domnuluî. Dî notar *Urziceanu* a rostit un escelent cuvînt de bineventare. A pomenit, de visita făcută de episcopul de fericită amintire Ioan Leményi, apoî de repaus. Ales. Micu, pe atuncî vicar la Făgăraş şi a terminat, asigurând pe delegat de dragostea şi alipirea, ce credincioşiî

acestuĭ ţinut de la granita Ardélului, o aŭ faţă de Escel. Sa Mitropolitul şi de credinţa strămoşéscă. Emoţionat de acéstă manifestare delegatul mulţumesce de primirea, ce se face, nu dînsuluĭ, ci aceluia pe care el îl representă, şi asigură pe ceĭ de faţă, că va duce cele maĭ preţióse amintirĭ din aceste părţĭ.

Întră apoĭ în biserica din Telec, unde e salutat de parochul local Aurel Raţ. După cântarea Doxologieĭ se îndeplinesce visita şi apoĭ însoţit de o mare parte din ceĭ ce l-aŭ întimpinat, plécă spre Valea-Jidanuluĭ, trecênd prin frumósele porţĭ, ridicate în onórea sa. La cea dintâiŭ pórtă e salutat de comerc. *Grecu*, ér la a doua de adm. paroch. *Pompeiŭ Butnar*. Întrând în sf. biserică celebréză înseratul şi apoĭ îndeplinind visitarea parochieĭ plécă maĭ de parte. Tot aci delegatul archiepisc. a fost întimpinat de dl silvicultor *Emil Solomon*, de pe domeniul Corónei din Bicazul român şi păr. *Corugescu*, preot gr. ort. pe domeniul statuluĭ. Visita celor alalte dóuĕ comune, din causa comunicăţiuniĭ anevoióse a trebuit să se facă maĭ în grabă. De şi era spre însĕrat întrând în biserica din Bicaz, unde se adunase mult popor, delegatul le adreséză câte va cuvinte de mângâiere.

Miercurĭ în 11 crt s'a visitat parochia *Varviz* şi *Şermaş*, ér Joĭ d. a. parochia *Vaşlab*. De şi trebuind să se facă abatere de la program, din causa ploilor, carĭ aŭ umflat apele, totuşĭ credincioşiĭ din Vaşlab aŭ pregătit o frumósă primire delegatuluĭ. Până la casa parochială strade era plantată cu brazĭ şi florĭ, ér ajunşĭ aci parochul local *Ales. D. Donescu* ţine un cald cuvênt de bineventare, la care rĕspunde dl canonic Dr Hossu. O bună impresiune a făcut asupra dluĭ delegat tipurile aşa de românescĭ ale credincioşilor din acéstă comună şi maĭ ales frumosul port naţional şi acésta, cu atât maĭ mult, cu cât de tóte părţile sînt încunjuraţĭ de străinĭ.

În ziua următóre a fost visitată parochia *Cs.-Szt.-Domokos* şi *Cs. Szépviz*. În acéstă din urmă matur. Ales. Victor Gergely salută pe dl delegat. Şi aci fac efect, impunătórele figurĭ ale ţĕranilor din Lóvész.

Ultima visită s'a făcut în parochia Ghimeş, o puternică comună la frontiera ţĕriĭ. La sosire delegatul e întimpinat la uşa bisericiĭ de octogenarul paroch *Gavriil Ciobotar*, viceprot. onor. îmbrăcat în sf. odăjdiĭ, ţinênd în mânĭ crucea şi evangelia.

Şi aci, ca în tot locul, unde numaĭ s'a putut, delegatul archiepisc a ţinut o frumósă vorbire credincioşilor, adunaţĭ la sf. biserică.

Sîntem siguri, că dl delegat a dus celea maĭ bune impresiĭ din acest district protopopesc, condus cu multă pricepere de harnicul viceprot. Elia Câmpean, ajutat de preoţĭ deştepţĭ şi sîrguincioşĭ întru promovarea măririĭ luĭ Dumnezeŭ şi bunăstarea credincioşilor.

Nu maĭ puţin binefăcĕtóre urmărĭ va avé visitaţia acésta asupra credincioşilor, carĭ prin cuvintele dluĭ delegat aŭ fost îndemnaţĭ să ţină cu statornicie la sf. biserică şi preoţiĭ lor.

Ar fi de dorit, ca ast fel de visitărĭ să se facă, cât maĭ adese.

Raportor.

Publicare de concurs.

Până la ziua de *15 August n. a. c.* se escrie concurs pentru primirea în *Internatul Vancean de fetiţe din Blaş*.

Condiţiunile primiriĭ sînt:

1. Pentru o elevă sînt de a se plăti pe un an scolastic 120 fl. solvibilĭ în dóuĕ saŭ cel mult patru rate anticipative, pe lângă aceea o taxă anuală de înscriere de 3 fl. pentru elevele din clasele elementare şi de 6 fl. pentru cele din clasele superióre, apoĭ 1 fl. pe an pentru bae. Elevele, carĭ vor învăţa limba franceză orĭ musica instrumentală, vor solvi separat unele taxe moderate.

2. Fiind că elevele vor trebui să pórte vesminte uniforme, se va solvi 14—18 fl. după etatea fie căreia. Uniforma acésta, care se pregătesce în internat, constă din dóuă şurţe în formă de rochie, 2 pălăriĭ. — una de iérnă şi alta de vară, — şi din o toaletă.

3. La întrarea în internat fie care elevă va trebui să fie provĕdută cu: *6 cămeşĭ, 6 camisóne, 6 pantalonĭ, 1 fustă de iérnă, 6 servete, 12 batiste, 6 părechĭ de ciorapĭ, 2 părechĭ de papucĭ, 1 perie de dinţĭ, 1 perie de cap, 2 periĭ de încălţăminte, 1 plapomă, 2 pepteni, 1 saltea de lână, 2 perinĭ, 4 feţe de pat, 4 feţe de perină, 2 cuverte de pat din giolgiŭ alb, 1 lavor de spĕlat şi 6 ştergare.*

Obiectele acestea aŭ să fie marcate cu numele eleveĭ.

Pentru suma numită fie care elevă va primi:

1. Instrucţiune în studiile prescrise pe clasele I—VI elementare şi VII—VIII superióre, educaţiune religioso-morală şi deprinderĭ în conversaţiune magiară şi germână.

2. Locuinţă în etejul institutuluĭ în sale marĭ, sănătóse şi luminóse provĕdute cu mobiliarul necesar.

3. Vipt întreg şi a nume; a) la dejun cafea cu lapte, b) la amézĭ 3 plese, Dumineca şi în sĕrbătorĭ, 4. c) la cină dóuĕ plese.

4. Spĕlat, luminat şi încăldit. În fie care lună elevele vor lua câte o bae.

5. Instrucţiune în fert, spĕlat, călcatul cu ferul, coptul pâniĭ, tors, ţesut, curăţit, grădinărit, croit, ducerea socotelelor economieĭ de casă, conservatul şi aşedatul legumelor şi victualelor preste iérnă, îngrăşatul animalelor, prăsirea şi ţinerea galiţelor etc.

La cererile pentru primire e de a se alătura: estras de botez, testimoniŭ de pe clasa absolvată, atestat medical despre sănătatea eleveĭ, atestat de vaccinare şi revaccinare.

Concursele sînt de a se înainta *Preaveneratuluĭ Consistoriŭ Mitropolitan în Blaş*, alăturându-se la fie care o marcă de 40 fil. pentru spedarea francată a resoluţiuniĭ. De la cererea de primire *nu sînt dispensate* niciĭ elevele, carĭ aŭ maĭ fost în Internat.

Direcţiunea Internatuluĭ de fetiţe.

---

†

Petru cavaler Ioanette.

La încheierea numĕruluĭ trecut am primit trista scire despre mórtea unuĭ bărbat, care în tăcere şi fără sgomot a lucrat pentru ridicarea şi ajutarea neamuluĭ sĕŭ.

El móre la 8 crt. n. în vrîstă de 89 anĭ, petrecuţĭ în muncă şi ostenelĭ, dar amintirea sa va rĕmânea vecinică pentru că el şi-a perpetuat'o prin acte maĭ durabile de cât arama. Înmormîntarea s'a făcut în 11 Iuliŭ. Oficiul funebral l'a îndeplinit Preaon. Iuliŭ Montani, protopopul Roşieĭ, ca delegat din partea Escelenţeĭ Sale Î. P. S. D Mitropolit Dr Victor Mihálv. ca se pontifice şi se ţină predica funebrală. Dl Montani o fost asistat de preoţiĭ Al. Papiŭ şi Romul Marcu din Bistra şi Iosif Arieşan din Ceotegea şi de preotul local din Câmpenĭ. Cântările funebralĭ le-á esecutat corul din Bistra condus de capelanul Petru Simu.

Dăm în următórele câte va note din viaţa luĭ, aşa cum le aflăm în „Enciclopedia română“.

Ioanette, Petre, cavaler, filantrop român, n. 1811 în Câmpenĭ. A studiat la Blaş filosofia. Ca învĕţător a instruat în aniĭ 1841—2 şi pe Avram Iancu. În 1848 a fost chiemat de Iancu să susţină ordinea pe timpul revoluţiuniĭ. După revoluţie a fost numit oficial la judecătoria din Alba-Iulia, apoĭ la Aiud, Câmpenĭ şi Abrud, ér 1855 notar în Vidra de sus, la 1862 adjunct pretorial, apoĭ pretor până la 1882, când s'a retras în viaţa privată, trăind în Câmpenĭ. La 1883 a fost decorat cu crucea de aur pentru merite, devenind cavaler al orduluĭ Francisc Iosif I. La 1884 a depus la capitlul gr. cat. din Blaş un capital fundaţional de 5000 fl., a căruĭ destinaţiune se va sci numaĭ din testament, ér pentru şcóla gr.-cat. din Câmpenĭ a făcut o alta fundaţiune.

Odihnéscă în pace!

NOUTĂŢĬ.

Din Archidiecesă. Rsm. *Dr. Victor Szmigelski* canonic mitrop. e numit director estern la Internatul de fetiţe din Blaş.

Concurs la stipendiile teologice, preparandiale şi gimnasiale din diecesa Lugoşuluĭ s'a escris concurs cu terminul de 13 August n. 1900 a nume: a) stipendie teologice, b) 5 stipendiĭ preparandiale a 105 fl. pentru Oradea mare şi eventual alte stipendiĭ gimnasialĭ din fundaţiunea Nicolaŭ Braia şi din fundaţiunea Jova Popovicĭ. Recurenţiĭ în sensul cerculoruluĭ episcopesc de dto 2 Iuliŭ 1900 Nr. 1496/900 aŭ să-şĭ susştérnă recursele la Ordinariatul episcopesc de Lugoş pe calea oficiuluĭ protopopesc districtual instruându-le cu estras de botez, testimoniŭ despre studiile făcute şi alte documente. Recurenţiĭ la stipendiile teologice şi preparandialĭ vor trebui să se presente în persónă înaintea consistoriuluĭ episcopesc de Lugoş în 9 Aug. n. a. c.

Concurse. Cu terminul de 10 Aug. n. 1900 s'a escris concurs la următórele staţiunĭ docentale din diecesa Lugoşuluĭ: 1. *Secaş* în protopopiatul Bogşeĭ, 2. *Jitin* în protop. Oraviţeĭ, 3. *Petromanĭ* în protop. Ciacoveĭ, 4. *Ruda-baia* în protop. Halmaginuluĭ, 5. *Rîu-de-morĭ* în protop. Ulpieĭ Traiane (Grădisce), 6. *Silaş* în protop. Buziaşuluĭ, 7. *Vişag* în prot. Vermeşuluĭ, 8. *Clopotiva* în protop. Ulpieĭ Traiane (Gradisce), 9. *Paroşenĭ* în protop. Jiuluĭ, 10. *Ticvaniŭ mic* în protop. Oraviţeĭ, 11. *Siget* în protop. Ciacoveĭ, 12. *Ghilad* în protop. Ciacoveĭ, 13. *Romos* în protop. Cudşiruluĭ, 14. *Uricanĭ* in protop. Jiuluĭ. La staţiunile de sub Nr. 4, 7, 10 şi 12 recursele se adreséză Ordinariatuluĭ pe calea oficiuluĭ protopopesc, éră la cele de sub Nr. 1, 2, 3, 5, 6, 8, 9, 11, 13 şi 14 respectivuluĭ oficiŭ protopopesc.

Necrolog. *† Ioan Câmpian* preot în Groşĭ diecesa de Gherla, a repausat la 6 crt. în anul al 61-lea al etăţiĭ şi al 32-lea al preoţieĭ.

† Iuliŭ Aranyosi rigorosant în drepturĭ după un morb îndelungat, împărtăşit cu cele sacre şi-a dat sufletul în mânile Creatoruluĭ în 12 l. c. 4 la óre a. m. în al 26-lea an al etăţiĭ.

† Ana Dr. Dăian n. Totoian după îndelungate suferinţe de mamă, provĕdută cu sfintele taine şi-a dat blândul suflet în mânile Creatoruluĭ în Chişfalĕŭ (l. Alba-Iulia) în 17 Iul. la órele 6 sara, în anul al 28-lea al vieţiĭ şi al 4-lea al ferici̦teĭ sale căsătoriĭ. O jelesce soţul Dr. Elie Dăian, candidat de prof. cu fiĭ sĕĭ Ioachim Leo şi Lucia Monica şi numĕroşiĭ consîngenĭ.

† Emilia Moldovan născ. Cupcea, şi-a dat blândul sĕŭ suflet în mânile Creatoruluĭ Miercurĭ în 11 Iulie 1900 la 6 óre diminéţa în etate de 24 anĭ şi în al 8-lea an al fericiteĭ sale căsătoriĭ.

† Leontina Darvaş din Blaş, a repausat Duminecă în 8 Iuliŭ n. în vrîstă de 21 anĭ. Repausata a fost cassiera la Societatea „Consum“ de aci.

În vecĭ amintirea lor!

PARTE SCIINȚIFICĂ-LITERARĂ.

Afurisitul.
De Carl May.

II.

(Continuare.)

„Mĕ înspăimênțĭ! Așa dar nu pentru-că noĭ sîntem creștinĭ, ci din causa banilor să se fi depărtat de noĭ?“

„Desigur.“

„Eĭ însĕ vor fi primit instrucțiunĭ de la Said Caled Pașa, și de óre ce sunt soldațĭ, fie care nesupunere li se va socoti duplu.“

„În cât privesce aceasta, eĭ aŭ trebuit să jóre că-șĭ vor îndeplini obligamentul; dar dacă îmĭ aduc bine aminte, acel jurămênt sĕ putea înțelege duplu. Eĭ aŭ jurat că până ce le voiŭ fi încredințat lor, se vor îngriji atât pentru siguranța mea, cât și pentru a lor. Dar, fiind că eĭ s'aŭ despărțit de noĭ, nu le maĭ sum — după cum cred eĭ — încredințat și ast fel sĕ țin deslegațĭ de promisiunea lor.“

„Asta este o presupunere, pe care cu anevoe o împărtășesc. Eĭ sînt dóră persóne de încredere.“

„Că ce încredere merită, aŭ arĕtat-o în destul. Dacă ar fi intenționat numaĭ să se scape de noĭ, atuncĭ s'ar fi putut reîntórce la Engyrijeh și acolo să spună, că eŭ ĭ-am trimis înapoĭ. Pentru ce dară aŭ călătorit maĭ de parte, și ce e maĭ însemnat, pentru ce s'aŭ ținut eĭ tot de una înaintea, și nu înapoia nóstră? Sum pe deplin convins, că eĭ țintesc la banĭ.“

„Permite-mĭ încă o observare. Eĭ sînt apĕrătoriĭ tĕĭ, așa dară trebue să fie lângă tine. Dacă ți-se întîmplă ceva, atuncĭ prepusul valiuluĭ trebue în dată să se îndrepte asupra lor. Aceea și eĭ o vor sci prea bine.“

„Dar, cugetă-te, că le staŭ la îndemână o mulțime de scuse. Am fost atacat, fiind că ĭ-am trimis înapoĭ. A fară de asta, suma ce o am la mine formézà pentru aceștĭ ómenĭ, chiar și dacă o împărțesc între sine, o avere. Eĭ nicĭ nu s'ar maĭ reîntórce în serviciŭ, ci ar merge unde-va, unde nu li-s'ar da de urmă, ceea ce în acest sultanat estins ar fi o ușurătate. Tu poțĭ să te îndoescĭ; eŭ înse sum convins, că presupunerea mea nu mĕ înșală.“

„Atuncĭ trebue să vedem ca să ne ferim din calea lor, effendi!“

„Este alt drum, care să conducă la Urumgili?“

„De aci nu, dar putem călări la drépta spre Hagi Bectaș și la apoĭ la calea jumĕtate să ne reîntórcem prin pădurĭ și peste délurĭ.“

„La asta nu mĕ învoesc. Cât ar dura acest încunjur?“

„Am ajunge la ținta nóstră numaĭ sara.“

„Așa dară să perdem o jumĕtate de zi? Pentru aceștĭ blăstĕmațĭ de bună samă nu. Mergem maĭ de parte.“

„Dar dacă eĭ în adevĕr ne vor pâzi în pădure! Se vede că numaĭ cu tine aŭ de lucru, înse vor trebui să mĕ ucidă și pe mine, pentru că alt cum ĭ-așĭ denunța.“

„Tu aĭ fost ofițer, și ast fel cred că nu cunoscĭ frica!“

„E adevĕrat, că nu-mĭ e frică, n'așĭ vrea înse să fiŭ ușuratic. Contra glonțuluĭ unuĭ ucigaș ascuns în pădure nicĭ eroismul cel maĭ mare nu te póte scuti.“

„Asta o sciŭ și de aceea nu pretind eroism. Ajunge puțină precauțiune.“

„Îțĭ spune precauțiunea, unde-ĭ ascuns ucigașul, ca să-l poțĭ încunjura?“

„Da. N'avea grije! În ast fel de lucrurĭ eŭ posed maĭ multă esperiință, de cum credĭ. Esaminézà drumul, pe care înaintăm! Pămîntul este móle și pórtă tóte urmele ce celor aŭ mers azĭ diminéță pe el. Maĭ deslușit înse se vĕd urmele de potcóve ale celor doĭ caĭ. Până când vedem aceste urme, sîntem în siguranță, căcĭ înainte ca arnăuțiĭ să se pună la pândă, eĭ trebue să-șĭ abată caiĭ din drum, spre a-ĭ ascunde.“

„Tu parĭ a avé ochĭ maĭ agerĭ de cât mine, căcĭ eŭ nu pot deosebi urmele călăreților de cele ale pedestrilor. Dar orĭ și cum este periculos a-ĭ urmări.“

„Nicidecum. Când ajungem în pădure, tu rĕmâĭ o bucată de drum îndĕrĕptul meŭ și ast fel eștĭ sigur; de cele alalte mĕ voiŭ îngriji eŭ.“

Nu-mĭ închipuiam, că ar fi laș, înse totușĭ am trebuit să insist mult până l-am putut face să se încrédă în siguranța nóstră și să-mĭ urmeze maĭ de parte. Să nu crédă cine va că esista un drum bătut; era o cărare, carea cu timpul a fost bătucită ad libitum; puteaĭ să te ferescĭ în drépta orĭ orĭ în stênga, după cum voiaĭ. Maĭ târziŭ acéstă cărare deveni maĭ îngustă și maĭ pronunțată, pentru că acum conducea prin pădure.

Alăturea cu noĭ aveam rîulețul, în urma căruia pămîntul deveni tot maĭ umed. Urmele potcóvelor se vedeaŭ tot maĭ deslușit. Eŭ mĕ opriĭ și scoborêndu-mĕ jos de pe cal, mĭ-am descins brîul și l-am legat de gâtul caluluĭ; apoĭ am înțepenit scărița de cingătórea șeueĭ și mĕ urcaiŭ érà-șĭ. După ce am predat chysracdar-uluĭ pușca mea, carea mĕ împedeca, l-am provocat să-mĭ urmeze, dar numaĭ încet. El voiea să cérà óreșĭ carĭ deslușirĭ, dar nu ĭ-am lăsat timp.

„Lucrul principal era, să aflu locul unde steteaŭ ascunșĭ arnăuțiĭ, fără ca să fiŭ espus. Trebuia decĭ să călăresc după obiceiul indianilor, ast fel că corpul caluluĭ să scutéscă pe al meŭ. Pe partea de cătră rîuleț de bună samă că nu eraŭ ascunșĭ blăstĕmațiĭ; de aceea de laturea acésta îmĭ vîrîiŭ brațul în brîul meŭ de la gâtul caluluĭ, ér de ceealaltă lature piciorul în scărița cea înțepenită. Ast fel zăceam cu o îndoitură a genunchiuluĭ pe șea, pe când cel alalt picior atîrna în aer; ținêndu-mĕ de brîŭ, așa dar de gâtul caluluĭ, eŭ nu maĭ zăceam pe el, ci spênzuram de o parte a sa. Acéstă procedură nu prea conveni caluluĭ, dar la urmă trebui să se supună. Pornit o dată, era ușor de condus.

Fără a privi în drépta orĭ în stînga, eŭ îmĭ țineam ochiĭ ațintițĭ spre pămînt, ca să nu scap nicĭ o urmă din vedere. Arnăuțiĭ înaintară încet, ca să nu ajungă pe peregriniĭ ce mergeaŭ înaintea lor și de óre ce din Boghalajan noĭ am plecat în dată după eĭ, așa nu eram de parte de dênșiĭ, și era de prevĕdut, că în curênd îmĭ voiŭ ajunge scopul.

Calul meŭ galopa, ceea ce pentru posiția mea era mersul cel maĭ acomodat. Capul mi-l țineam sub gâtul caluluĭ și vedeam deslușit urmele. De o dată aceste feriră din drum și conduceaŭ printre arborĭ. Sciam destul, îmĭ întórseiŭ calul și călăriŭ înapoĭ. Tot o dată audiĭ nu de parte de unde m'am reîntors, un strigĕt scurt. Ceĭ doĭ arnăuțĭ ascuușĭ acolo aŭ vĕdut pe călărețul ciudat, dar nu m'aŭ recunoscut.

Ajungênd la chisracdar, ĭ-am spus, că am găsit ascundĕtórea arnăuților. Acum era ușor să o încunjurăm. Trecurăm peste rîuleț, a căruĭ apă nu era adêncă; aci ne coborîrăm, și scutițĭ de arborĭ, conduserăm caiĭ prin pădure, cale de vre o jumĕtate de óră. Asigurațĭ fiind, că am lăsat în urma nóstră locul cel periculos, ne îndreptarăm érășĭ cătră drumul de peste rîuleț, trecurăm apa și în curênd eșirăm din pădure. De óre ce soțul meŭ n'a vĕdut de fel pe arnăuțĭ, el nicĭ acum nu era convins, că eĭ într'adevĕr ne voiaŭ rĕul. De aci în colo călătorirăm printr'un ținut deluros, icĭ colea întrerupt prin pădurice și poienĭ. Icĭ colea vedeam alăturea nóstră câte un sătuleț, câte o casă singuratică, ne ferirăm înse a trece prin sate. Chysracdar-ul maĭ bucuros făcea încunjur; pe aci era cunoscut și nu voia să fie insultat. Se înțelege, că nu tóte întâlnirile se puteaŭ încunjura, și atuncĭ tot de una era ceva atac de vorbe; din fericire înse iuțimea cailor noștri tot de una ne scăpa.

La fie care întâlnire, sĕrmanul meŭ camerad trebuia să audă; „Es sabbi, es sabbi — afurisitul, afurisitul! Scuipați-l; dațĭ cu petri în el; smâncițĭ-l de pe cal! Allah să-l condamne; Allah să-l ardă; Allah să-l nimicească!“

Cu cât înaintam maĭ de parte, cu atât maĭ mulțĭ ómenĭ vedeam și cu atât păreaŭ a merge la Caisarijeh, unde, cum am vĕdut maĭ târziŭ, să adunaŭ toțĭ peregriniĭ din acest ținut estins, ca apoĭ împreună se mérgă preste Antitaurus. Vaĭ de acela care avea nefericirea ca printr'o faptă orĭ vorbă nesocotită să vateme simțul religios al acestor ómenĭ! Cine nu este mohamedan, maĭ bine rĕmâne ascuns între zidurile caseĭ sale, și într'adevĕr nicĭ o singură persónă n'am vĕdut, carea, după îmbrăcăminte orĭ după alte semne, să pótă fi recunoscută, că este creștin.

Grupele de peregrinĭ deveniră în sfîrșit așa de numeróse, în cât aprópe nu maĭ puteaĭ feri dinaintea lor. Eĭ cu toțiĭ vroiaŭ maĭ întâiŭ să mérgă la Urumgili, pentru ca să treacă cu luntrea preste rîul Chizil Irmac, carele ne despărția de Caisarijeh. N'am vĕdut nicĭ un singur călăreț între eĭ, un semn evident, că aveam înaintea nóstră chiar drojdiile, carĭ ușor puteaŭ fi aduse în ferbere. Cel mult să vedea icĭ colea unul mânând un amărît de măgar, carele trebuia să-ĭ ducă bagajul cel sărăcăcios.

Era trecut de amédĭ, când am vĕdut înaintea nóstră primul pămînt arat și sĕmĕnat. De după gărdurĭ și grupe de pomĭ să înălță un edificiŭ de țiglă ciudat, carele trebuia să represinte un minaret. Ne aflam în apropiere de Urumgili.

La dreapta nóstră, cam doĭ chilometri de la oraş, am vědut o grupă de stejarĭ. Sub aceia stetea, lângă olivĭ şi mure, o căsuţă, încunjurată jur împrejur cu zid. Chysracdar-ul arĕtă spre casă şi zise:

„Acolo locuesce tatăl meŭ, eremitul. Printre câmpurĭ de tutun şi safran poţĭ ajunge uşor la dînsul. Dacă din întîmplare ar fi deschisă pórta, să te fereştĭ a intra în curte. Cânii te-ar sfâşia. Maĭ bine veĭ suna clopoţelul de lângă pórtă."

„Bine! Dar până atuncĭ unde rĕmâĭ tu?"

„Eŭ voiŭ merge la pădurea ce se vede colo dindĕrĕt. Dacă după amédĭ veĭ avea lipsă de mine, mĕ veĭ chema; te voiŭ vedea venind. Dacă nu atuncĭ voiŭ crede că aĭ rĕmas peste nópte ca óspe al tată meu şi atuncĭ îţĭ voiŭ da alte semne despre mine."

„Dar, tu n'aĭ de mâncare, şi nemergĕnd în oraş, va trebui să flămândescĭ."

„Aşĭ merge la mireasa mea, dacă oraşul n'ar fi plin de peregrinĭ, carĭ m'ar insulta. Pe sară maĭ uşor voiŭ putea îndrăzni s'o fac. Nu voiŭ flămîndi, pentru că pe câmpurĭ cresc pepenĭ destuĭ, cu carĭ mĕ pot sătura. Dumnezeŭ să-ţĭ ajute!"

El îmĭ strînse mâna şi călări spre pădure; eŭ îmĭ îndreptaiŭ calul printre câmpurĭ, ca să ajung la casă.

Acéstă jăcea singuratică în arşiţa sórelui; corónele arborilor carĭ priviaŭ preste zid, aveaŭ frunzele atĕrnânde. Acest zid era tare gros şi fórte înalt. În partea dinainte se afla o pórtă de lemn, încuiată. Lângă pórtă era un clopoţel cu ciocan. Am sunat, şi imediat să audĭ din colo de zid o lătrătură furiósă a maĭ multor cânĭ, carea dură vre o cincĭ minute şi numaĭ la strigătul uneĭ vocĭ omenescĭ încetă. Apoĭ aceeaşĭ vóce, era femeéscă, mĕ întrebă, ce doresc.

„Acasă-ĭ Osman Beĭ, colonelul de odinióră?" rĕspunseĭŭ eŭ.

„Cine eştĭ tu?"

„Un trimis al amiculuĭ sĕŭ Said Caled Paşa, valiul din Engyrijeh."

„Aştéptă!"

M'am coborit de pe cal şi aşteptaiŭ trecu o jumĕtate de óră. M'am aşedat în érbă şi buruenile de lângă pórtă şi maĭ trecu încă o jumĕtate de óră. Am sunat érăşĭ. Aceeaşĭ lătrătură şi apoĭ aceeaşĭ vóce:

„Cine-ĭ a fară?"

„Încă tot trimisul valiuluĭ."

„Aştéptă!"

M'am aşedat érăşĭ şi am aşteptat o óră, dóuĕ, treĭ óre întregĭ. Atuncĭ printre câmpurĭ vĕduiŭ venind către casă un bĕtrân amărît, îmbrăcat numaĭ în sdremţe murdare. Se opri înaintea mea, mĕ privi întunecat şi străpungĕtor, dar nu zise nimic.

„Te ţiĭ de casa acésta?" întrebaiŭ.

El dete din cap afirmativ.

„Colonelul este acasă?"

El clătină din cap negativ.

„Am să vorbesc cu dînsul. Unde se află?"

Érăşĭ o clătinare din cap.

„Îĭ aduc banĭ — mulţĭ banĭ!"

Abia am scăpat din gură acest cuvînt vrăjit şi bĕtrânul strigă:

„Banĭ, mulţĭ banĭ? Aştéptă, fiul meŭ, aştéptă numaĭ puţin, tu favorit a luĭ Allah, tu sol al fericireĭ! Îl voiŭ aduce în dată. El se află în oraş, spre a ţinea vorbirĭ sfinte peregrinilor. El este superiorul secteĭ „Ceoc Cheschinler"-ilor (a celor fórte strictĭ, de tot strictĭ:) şi este obligat, ca dimpreună cu fraţiĭ ordului sĕŭ să înalţe entusiasmul credincioşilor pentru călătoria cea sfîntă."

El se depărtă în grabă.

„Cât am să maĭ aştept?" strigaiŭ în urma sa.

„Numaĭ puţine minute, fórte puţine," rĕspunse el, şi dispăru, aşa-ĭ era de grabă. Da, banul iuţesce piciórele.

Aşa dar eremitul era superiorul mohamedanilor de tot strictĭ. Atuncĭ aveam de lucru cu un om fórte fanatic. Lacomia sa nu era maĭ mică de cât pietatea, de óre ce pe când credeam că bĕtrânul va fi ajuns la oraş, îĭ vĕduiŭ pe ambiĭ deja venind în cóce.

Colonelul putea numĕra vre o 65 de anĭ, era înalt şi bine făcut, ér faţa sa avea o espresiune severă, ascetică şi tot o dată îndrăzneaţă. El mĕ observă câte va momente, apoĭ zise:

„Aducĭ banĭ? Dă-ĭ în cóce! De la cine-s?"

„De la Said Caled Paşa."

„Ah, un dar pentru fraţiĭ orduluĭ meŭ. Dă-ĭ în cóce!"

Şi-şĭ întinse mâna.

„Nu e dar, ci alt ceva."

„Atuncĭ spune, ce e!"

„Nu acĭ. Aşĭ dori să isprăvesc acéstă afacere în locuinţa ta."

„Asta nu merge, căcĭ eŭ nu primesc la mine pe nicĭ un străin."

„Îmĭ pare rĕŭ. Trimisul valiuluĭ din Engyrijeh nu este un bărbat, pe carele să-l întorcĭ numaĭ de la pórtă, ca pe un cerşitor. Voiŭ pleca."

(Va urma.)

Bibliografie.

A apărut:

Conferenţele pedagogice ale corpuluĭ profesoral de la institutele din Braşov, de Virgil Oniţ. Braşov, 1900. Un preţios volum de 262 pag. cuprindĕnd a fară de conferenţele pedagogice, maĭ multe portrete de ale profesorilor şi întemeietorilor şcoliĭ, biografiile prof. decedaţĭ: Nic. Popovicĭ, Ĭoan Lăpĕdatu, Dr Vas. Glodariŭ ş. a.

Carte de cântece pentru tinerimea şcolară de ambe sexele, de Ĭón Dariu, cu multe ilustraţiĭ, Braşov 1900, edit. H. Zeidner, 168 pag., preţul 50 fil.

Anuarul XXXVI al gimnasiuluĭ mare public român de religiunea gr.-orient. din Braşov, al şcoliĭ reale şi al şcolilor centrale primare pe *anul iubilar* 1899—1900, al 50-lea an şcolar al gimnasiuluĭ. Publicat de V. Oniţiŭ director. Braşov 1900.

Este un volum frumos şi bogat, carele pe lângă datele şcolare ale anuluĭ, maĭ cuprinde *istoricul* şi *programa generală* a serbărilor iubilare din ăst an şi un estras din *istoricul înfiinţăriĭ* şcolilor centrale române din Braşov.

Felicităm pe fraţiĭ nostri de frumósele succese şi dorim, ca frumósele exemple date de braviĭ românĭ aĭ Braşovuluĭ, se afle cât maĭ mulţĭ imitatorĭ în tóte unghiurile locuite de românĭ.

A apărut şi se află de vîndare la **Tipografia seminarială din Blaş:**

Manual de Psichologie şi Logică pentru clasa VIII a şcolilor medie edat de *Dr Vasile Hossu*. Blaş. Tipografia seminaruluĭ archidiecesan. 1898. Preţul 2 cor. 40 fil.

Istoria legiĭ nóuĕ de Dr V. Szmigelski, tomul I. Tinereţele luĭ Isus. Isus ca profet. 399 pag. preţul 4 cor. tomul II. Isus ca preot, 320 pag. preţul 3 cor. 40 fil. Şi în tomul al doilea apărut acum întâlnim acelaşĭ stil plin de frumseţă, aceeaşĭ limbă românéscă curată, aceeaşĭ admiraţiune şi încântare pentru faptele măreţe sĕvîrşite de Omul-Dumnezeŭ în ultima sĕptĕmână petrecută pe pămînt. Şi venitul ce va realisa din cartea acésta autorul îl destinéză fonduluĭ provincial de salarisare la care dînsul a pus basă.

Recomandăm istoria acésta cu tot deadinsul ca pe o scriere necesară şi fórte folositóre fie căruĭ adevĕrat creştin.

Dr Victor Szmigelski: **Ermeneutica biblică**, compusă după Ubaldo Ubaldi. Blaş 1899, pag. 180, preţul 2 cor. Ca şi de la cele alalte publicaţiĭ ale sale dl autor destinéză şi venitul acesteĭ publicaţiĭ pentru formarea unuĭ fond provinţial de salarisare a preoţilor şi învĕţătorilor. Manualul e destinat pentru facultăţile de teologie, dar póte fi de folos şi celor carĭ se ocupă cu studiul sf. Scripturĭ.

„Ben Hur", de Lew. Wallace, tom. I. 539 pag., tom. II. 508 pag., preţul broşurat 1 fl. 45 cr. Blaş. Tipografia seminaruluĭ archidiecesan. 1898.

Posta redacţiuniĭ.

On. *A. V.* în *H.* Nu s'a putut maĭ pe lung, de cât aşa.

Din Rotbav. Am dispus să Vi-se trimită câte va esemplare. Celealalte nu se pot. Ţineţivĕ rugăm cont de caractĕrul foiĭ nóstre.

Rvrs. *Niculae Nestor*, Haţeg; Mon. *Sever Groze*, Manic, — *Ioachim Frenţ*, Zabran, — Am primit anticipaţiile pentru peligrinaj. Dumnezeŭ se ajute.

On. *N. T.* în *S.* În numĕrul viitor. Salutare!

On. *I. S.* în *P.* Vom vedé dacă se póte.

Dluĭ *I. M.* în *C.* Nu se póte aşa pe lung. Binevoiţĭ a ne scrie un raport la închierea cursuluĭ.

Dluĭ *I. C.* Am primit, va urma în alt numĕr.

Bĕtrânul intinerit. Am primit, vĕ mulţumim. Redactorul nostru lipsind de acasă rĕspunsul a întârziat. În forma actuală nu credem să se pótă. Vom face ceva. Complimente!

Editor şi redactor rĕspundĕtor:
Aurel C. Domşa.

(16) 2—2

Concurs.

Se escrie concurs cu termin de 31 Iulie n. la postul de învĕţătóre de la şcóla comunală din Tohanul vechiŭ. Salariŭ: 600 coróne, 4 stînjinĭ lemne. 1/4 jugĕr grădină şi locuinţă corespundĕtóre în natură.

Cererĭ instruate cu tóte documentele de lipsă sînt a se adresa senatuluĭ şcolastic comunal din Tohanul vechiŭ (Ó Tohán) Cttul Făgăraş.

Tohanul vechiŭ 11 Iulie 1900.

Moise Brumboiŭ preşedinte. **Demetriŭ Pop** secretariŭ.

Nr. 3442—1900. (18) 1—2

Concurs.

Din fundaţiunea fericituluĭ Mitropolit Dr Ioan Vancea, numita *„Seminariul junimeĭ române greco-catolice studióse în Blaş“* aŭ devenit vacante 2 stipendie, folosite de gimnasiştiĭ Octavian Florea, care a absolvat cursul gimnasial depunênd esamenul de maturitate şi de Augustin Bárdosi, gimnasist de a IV. clasă, care din un studiŭ a obtinut calcul nesuficient. Pentru conferirea acestora se deschide concurs sub următórele condiţiunĭ:

1. Stipendiul de 200 cor. se computa în quotă de întreţinere în Seminariul junimeĭ“ a respectivuluĭ alumn (Lit. fund. §. 3).

2. La stipendiŭ pot concurge tineriĭ studioşĭ în gimnasiul din Blaş, născuţĭ din părinţĭ credincioşĭ aĭ archidieceseĭ greco-catolice de Alba Iulia şi Făgăraş, saŭ de origine consângenĭ orĭ afinĭ aĭ fundatoruluĭ, chiar şi dacă acestia ar fi domiciliaţĭ airea, dară fiiĭ lor vor studia în Blaş (Lit. fund. §. 1).

3. Consângeniĭ fundatoruluĭ aŭ preferinţă, apoĭ „Caeteris paribus“ fiĭ de preoţĭ archidiecesanĭ, — carĭ înse vor fi maĭ bunĭ între toţĭ., se vor primi chiar şi dacă ar fi fiiĭ credincioşilor din clasa cea maĭ de jos (Lit. fund. §. 5).

4. De óre ce din stipendiile acestea se pot împărtăşi numaĭ alumnĭ de a Seminariuluĭ junimeĭ, urmézǎ de sine, că acel tinĕr care din cause sanitare, orĭ pentru defecte constatate cu ocasiunea visităriĭ medicale, care se face la începutul anuluĭ scolastic, nu va fi primit în Seminarul junimeĭ, acela nu se va puté bucura de stipendiŭ.

5. Concursele se vor instrui cu carte de botez, testimoniŭ scolastic şi eventual cu atestat de consângenitate orĭ afinitate.

6. Concursele trebue să între la acest Consistoriŭ cel mult până în 12 August. n. 1900.

Conform dispuseţiuniĭ fundatoruluĭ stipendiile acestea se vor conferi în şedinţa Veneratuluĭ Consistoriŭ plenariŭ archidiecesan, care se va ţiné în 2/15 August 1900, când se va întimpla şi primirea elevilor seminarialĭ pe lângă taxa de întreţinere prescrisă.

La Consistorul acesta plenariŭ conform §-luĭ 20. din Literile fundaţionale, convocăm prin acésta pe toţĭ protopopiĭ, vice-protopopiĭ şi administratoriĭ protopopescĭ aĭ Archidieceseĭ.

Blaş din şedinţa consistorială ţinută în 14/1 Iuliŭ 1900.

Dr Victor Mihályi m. p.
Archiepiscop şi Mitropolit de Alba-Iulia şi Făgăraş.

Nr. 24—1900. (19) 1—2

Concurs.

Pentru ocuparea postuluĭ de al III-lea învĕţătoriŭ la şcóla confess. gr. cat. din acésta parochie se escrie concurs cu terminul până la 12 August a. c. st. n. inclusive. Emolumintele sînt 600 coróne banĭ de quartir etc.

Petentul are să-şi dovedéscă, că e deplin cualificat pentru şcolile elementarĭ confess. gr. cat. şi din limba magiară conform legiĭ, că are purtare morală neesceptionabilă, şi dacă a maĭ servit ca învĕţător, documentele referitóre. Se recere între altele să fie *bun cânteret* spre a conduce corul, spre care scop are a se presenta în o Duminecă saŭ sĕrbătóre până la espirarea terminuluĭ de sus, spre a arĕta proba de cant în biserică.

Documentele are să le susternă la acest presidiŭ.

Rodna nóuă la 8 Iulie 1900.

Presidele: **Ilarion Filipoiŭ** paroch gr. cat. Secretarul: **Pamfiliŭ Grapini** preot gr. cat.

540 v. szám 1900. (20) 1—1

Árverési hirdetmény.

Alulirt birósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezennel közhirré teszi, hogy a balázsfalvi kir. járásbiróság 1900. évi V. 174. számu végzése következtében Dr. Schwarz Jenő aradi ügyvéd által képviselt Weisz Mór és fiai javára Goldstein Wilmos ellen 504 kor. 56 fil. s jár. erejéig 1900 évi Junius hó 1-én foganatositott kielégitési végrehajtás utján lefoglalt és 640 kor. 55 fillérre becsült vegyes bolti áruczikkek, és házi butorokból álló ingóságok nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a balázsfalvi kir. jbiróság 1900. évi V. 174/2. számu végzése folytán 504 kor. 56 fil. tőkekövetelés, ennek 1899. évi Január hó 1-ső napjától járó 5% kamatai, és eddig összesen 101 kor. 6 fillérben biróilag már megállapitott költségek erejéig helyben alperes üzletében leendő eszközlésére 1900. évi Julius hó 30-ik napjának délelőtti 8 órája határidőül kitüzetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-cz. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet igérőnek, becsáron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le és felülfoglaltatták és azokra kielégitési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §. értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Balázsfalván 1900. évi Julius hó 20-ik napján.

Thát György,
kir. jbirósági végrehajtó.

Comunicarea trenurilor prin gara Küküllöszög—Blaş.

(valabil din 1 Maiŭ 1900).

Sosêsc			*Plécă*		
1. *De către Teiuş:*			1. *Către Teiuş:*		
Tren accelerat,	9·04	dim.	Tren mixt,	12·58	d. a.
„ mixt,	2·26	d. a.	„ accelerat,	7·35	sara
„ personal,	1·02	nóptea	„ accelerat,	2·26	nóptea
„ accelerat,	12·28	„	„ personal,	2·52	„
2. *De către Copşa:*			2. *Către Copşa:*		
Tren mixt,	12·56	d. a.	Tren accelerat,	9·05	dim.
„ accelerat,	7·34	sara	„ mixt,	2·28	d. a.
„ accelerat,	2·21	nóptea	„ personal	1·07	nóptea
„ personal,	2·51	„	„ accelerat,	12·29	„
3. *De către Sóvárad:*			3. *Către Sóvárad:*		
Tren personal,	12·47	d. m.	Tren mixt	3·25	nóptea
„ mixt,	7·15	sara	„ „	2·58	d. a.
„ „	8·25	dim.	„ personal,	9·10	dim.

Tipografia Seminaruluĭ archidiecesan.